



Økonomiske procedurer 2024

Tidsplan og Proces
BUDGET
2025



TØNDER
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

<i>Økonomiske procedurer for 2024</i>	2
<i>1. Budgetprocessen for 2025-2028</i>	2
<i>Aftaler fra tidligere års budgetforlig</i>	3
<i>Rammerne i den økonomiske politik 2023 - 2026</i>	3
<i>Budgetloven – service- og anlægsrammen</i>	4
<i>Spillerum</i>	4
<i>Vurdering af usikkerhed i budget 2025-2028</i>	6
<i>Budgetproceduren for drift</i>	7
<i>Budgetproceduren for anlæg</i>	7
<i>Politiske ønsker</i>	8
<i>Ændringsforslag</i>	8
<i>Temamøder/budgetseminar</i>	9
<i>Høringer og dialog</i>	9
<i>Borgerinformation</i>	10
<i>Budgetproceduren i faser</i>	10
<i>Fase 1 – indledende fase</i>	11
<i>Fase 2 – mellemfasen</i>	11
<i>Fase 3 – afslutning og vedtagelse</i>	11
<i>Opgavefordeling</i>	12
<i>2. Økonomiopfølgning 2024</i>	12
<i>3. Regnskab 2024</i>	13

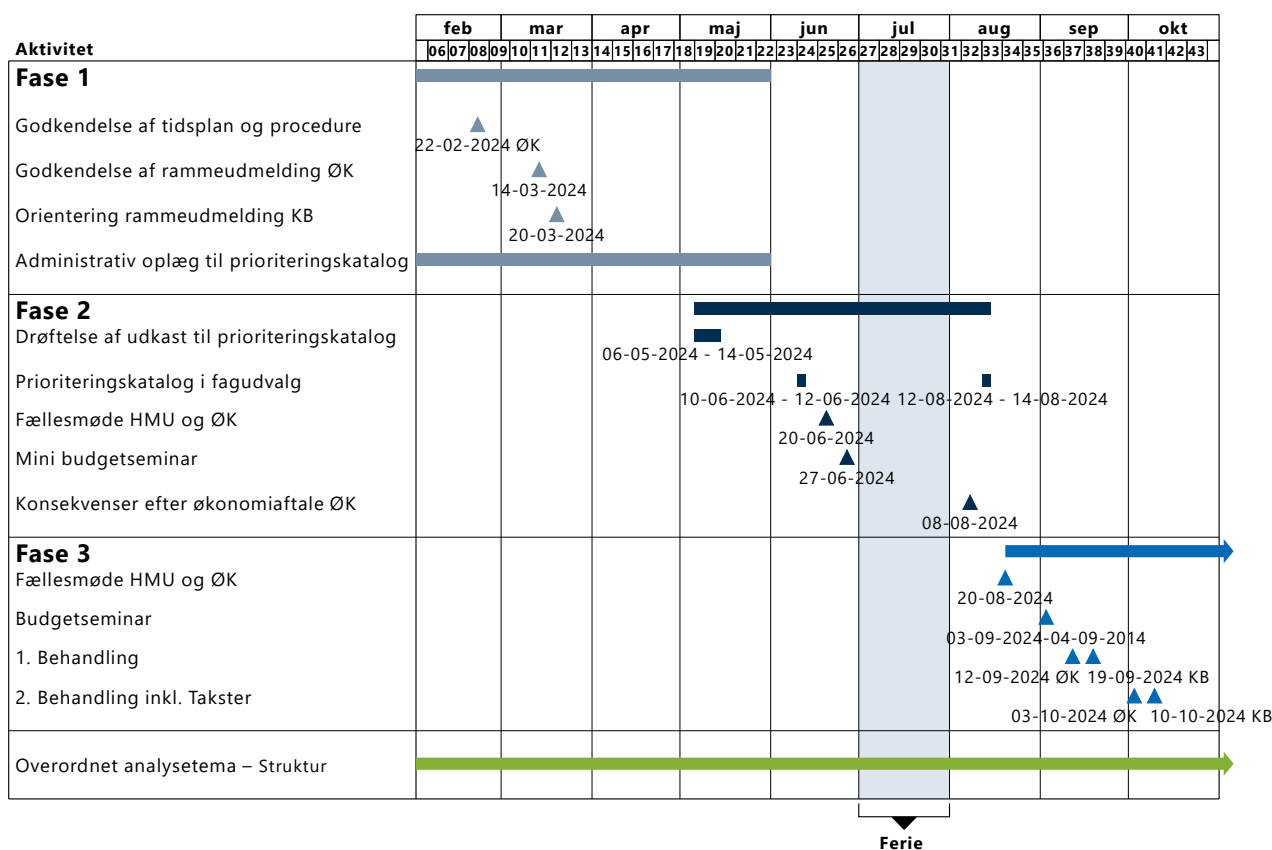
Økonomiske procedurer for 2024

Dette notat indeholder forslag til de økonomiske procedurer i Tønder kommune i 2024.

De økonomiske procedurer består af 3 delopgaver:

1. proceduren for udarbejdelse af budget 2025-2028
2. procedure for opfølgning på det vedtagne budget 2024
3. procedure for aflæggelse af regnskab 2024

Overordnet ser tidsplanen for budgetprocessen således ud:



1. Budgetprocessen for 2025-2028

Budgetprocessen for 2025 og overslagsårene 2026-2028 tager udgangspunkt i, at den politiske budgetproces først for alvor indledes på fagudvalgsmøder i maj/juni og på et minibudgetseminar ultimo juni, budgetseminar primo september og 1. og 2. behandling i forlængelse heraf.

Det økonomiske udgangspunkt som budgetprocessens elementer planlægges efter, er grundlæggende baseret på

- Den nuværende økonomiske politik for 2023-2026
- Budget 2024 og overslagsårene 2025-2027, herunder aftaler fra tidligere års budgetforlig
- Regnskabsresultatet for 2023
- Forventninger til en generel opstramning af de økonomiske rammer for kommunerne

Aftaler fra tidligere års budgetforlig

September 2023

Den 7. september 2023 indgik alle partier i Kommunalbestyrelsen et budgetforlig for 2024 for Tønder Kommune med overskriften "Tønder Kommune – en Bæredygtig Fremtid".

Kommunalbestyrelsen er enig om, at igangsætte et overordnet analysetema, som omhandler "**Struktur med fokus på Kvalitet, Økonomi og Bæredygtighed / Sammenhængskraft i hele Tønder Kommune**".

Der skal udarbejdes en model for, hvordan nødvendige strukturtilpasninger kan gennemføres uden at det går ud over sammenhængskraften i hele kommunen med fokus på øget kvalitet og optimeret drift.

Det er vigtigt, at kommunen fortsat kan opretholde levedygtige lokalmiljøer, attraktive arbejdspladser og skabe udvikling.

Temaet forventes at være et længerevarende analyseemne, som vil strække sig over flere år.

I 2024 forventes opstart og procesplan for arbejdet at blive godkendt og der igangsættes et arbejde med at indsamle data om Tønder Kommune.

I efteråret 2024 forventes det, at Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om et eller flere konkrete analyseemner, som der skal arbejdes videre med i 1. halvår 2025.

Analysearbejdet vil køre i et selvstændigt spor sideløbende med budgetprocessen for 2025.

Til udmøntning af tiltag i forlængelse af analysen er der i anlægsbudgettet afsat en strukturpulje på 43,0 mio. Kr. i 2027

Rammerne i den økonomiske politik 2023 - 2026

Overordnede mål

- **Den strukturelle balance** skal sikre en økonomisk sund og velkonsolideret kommune
- **Overskud på ordinær drift** skal have en størrelse, der kan finansiere det **valgte serviceniveau**, investeringer i **anlæg** og plads til **udviklingsinitiativer**
- **Anlægsramme på et niveau omkring 80 mio. kr.** skal sikre vedligeholdelse af kommunens kapitalapparat som veje og bygninger m.v. samt investeringer i struktur, kapacitetstilpasning og strategiske **udviklingsinitiativer med fokus på positiv indvirkning på driften.**
- **Langfristet gæld pr. indbygger** (excl. ældreboliglån og indefrosne feriemidler) ligger altid **under 8.000 kr. pr. indbygger**
- Den gennemsnitlige **kassebeholdning** skal være på **minimum 200 mio. kr.**

Andre hensigtserklæringer

- At **der kontinuerligt arbejdes med tilpasning og omprioritering** mellem serviceområderne gennem
 - **demografimodeller på de store serviceområder** som flytter budgetmidler til variable udgifter mellem politikområder.

-
- **Analyser, overvejelser og beslutninger omkring struktur- og kapacitetstilpasning** på relevante områder som sikrer tilpasning af de faste udgifter.
 - At behovet for **midler til ny drift og/eller omprioritering** besluttet i forbindelse med udmelding om de økonomiske rammer for den årlige budgetlægning.
 - At Økonomiudvalget senest **ved rammeudmeldingen, aktivt tager stilling til hvilke konkrete redskaber** som yderligere skal anvendes til sikring af **balance og nødvendigt prioriteringsrum**
 - At fagudvalg kan fordele reduktionerne fleksibelt mellem budgetår og politikområder inden for de rammer Økonomiudvalget fastsætter
 - At budgettet til **indkomstoverførsler** tager udgangspunkt i de statslige skøn for kommunens udgifter reguleret for ændringer i folketallet
 - At budgettet til **aktivitetsbestemt medfinansiering** tager udgangspunkt i de statslige skøn for kommunens udgifter reguleret for ændringer i folketallet
 - Vi er **loyale** over for **forhandlingsresultatet mellem regering og KL**
 - **Beskatningsniveauet** fastholdes lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark
 - Ved budgetlægning inddrages medarbejdere via **MED systemet** og ved HMU repræsentanter som observatører på budgetseminarer.

Budgetloven – service- og anlægsrammen

Med budgetloven er der indført udgiftslofter for henholdsvis stat, kommuner og regioner. Det kommunale udgiftsloft fastsætter en øvre grænse for de kommunale nettodriftsudgifter til service. Kommunernes overholdelse af det kommunale udgiftsloft understøttes af sanktionsmekanismer i forhold til både budgetter og regnskaber.

I den årlige økonomiaftale fastsættes den økonomiske ramme for service og anlægsudgifter.

Det samlede budgetforslag vil løbende blive holdt op imod de centralt aftalte rammer for anlæg og service.

Spillerum

Spillerummet baseres på det vedtagne budget for 2024. Det opsummerer budgettet over en 4 årig periode. Overslagsåret 2028 er videreført fra 2027 og tilrettet i forhold til et umiddelbart skøn på indtægtssiden samt forventede demografiske reguleringer.

	Budget 2025	2026	overslagsår 2027	2028
A. Driftsvirksomhed				
Indtægter				
Skatter	-1.995,5	-2.068,3	-2.148,2	-2.223,4
Generelle tilskud m.v.	-1.117,5	-1.184,5	-1.245,6	-1.286,7
Indtægter ialt	-3.113,1	-3.252,8	-3.393,8	-3.510,1
Driftsudgifter				
<i>År 2025-prisniveau, mio. kr.</i>				
Serviceammen	2.098,5	2.082,2	2.067,7	2.054,4
Uden for serviceammen	156,8	158,1	158,1	158,1
Indkomstoverførsler	761,0	769,9	769,7	769,7
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	3.016,3	3.010,2	2.995,5	2.982,2
<i>Pris og lønstigninger (drift)</i>				
Renter m.v.	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-98,1	-114,7	-136,9	-125,3
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	106,2	104,7	107,4	100,0
Jordforsyning				
Salg af jord m.v.	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Køb af jord	5,0	5,0	5,0	5,0
JORDFORSYNING - I ALT	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)</i>				
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	8,1	-5,5	-20,1	-11,8
B. Det brugerfinansierede område				
Affaldshåndtering				
<i>Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)</i>				
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	0,0	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (langfristet gæld)	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Afdrag på lån (langfristet gæld)	28,8	29,7	29,7	29,8
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,5	8,5	8,5	8,5
Øvrige finansforskydninger	-18,1	-18,1	-18,1	-19,1
I alt	14,3	15,2	15,2	14,2
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	22,4	9,6	-5,0	2,4

LIKVIDE AKTIVER: Forventet ultimo 2024 = **279,1 mio. kr.**

Forventet gns. Kassebeholdning	256,7	247,0	252,0	249,6
--------------------------------	-------	-------	-------	-------

De væsentligste **forudsætninger:**

- Nuværende indtægtsforudsætninger er udgangspunktet, der er dog ikke indregnet tilskud efter § 16 (ansøgning)
- I 2025 samt overslagsårene er udgifterne til **service** reduceret med ca. 51 mio. kr. i alt, svarende til 12,7 mio. kr. årligt
- Der er indregnet **demografiregulering** i 2025 samt overslagsårene 2026-2028,
- **Anlægsniveauet** stammer fra budget 2024. I 2028 er der afsat 100 mio. kr. på baggrund af niveauet i 2024 – 2027. Det er 20 mio. kr. højere end grundlaget i den økonomisk politik.
- **Låneoptagelse** er nedjusteret til 5 mio. kr. årligt.

Vurdering af usikkerhed i budget 2025-2028

Indtægtssiden

Generelt er de særlige tilskud faste. De fleste af tilskuddene reguleres i forhold til ændrede pris- og lønskøn og befolkningsandel, mens enkelte kun reguleres i forhold til befolkningsandel.

Tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner (§ 16) skal søges hvert år. For 2024 modtages et § 16 tilskud på 16,464 mio. kr. I 2025 og overslagsårene er der **ikke** indregnet et tilsvarende tilskud.

Udligningen påvirkes hvert år af opgørelsen af skattegrundlag, aldersbestemte- og socioøkonomiske faktorer. Bloktilskuddets størrelse påvirkes fra år til år af økonomiaftale og konjunkturer, mens fordelingen sker efter andel af befolkningen.

I budget 2024 har Tønder Kommune valgt at budgettere skatteindtægterne på baggrund af det statsgaranterede beløb. Ifølge den seneste Økonomisk redegørelse i december 2023 forventes udviklingen i skatterne i 2024 at være mere positive end det statsgaranterede beløb. Det betyder, at kommunerne set under ét kan forvente en betydelig reduktion i bloktilskuddet i 2027, uagtet om der er valgt statsgaranti. Der er ikke på nuværende tidspunkt taget højde for dette i budgetgrundlaget 2025-2028.

I følge KL er de opdaterede skøn på grundskyldvurderinger fortsat behæftet med væsentlig usikkerhed. Fra 2024 vil kommunernes budgetterede indtægter fra grundskyld og dækningsafgift afregnes fra staten til kommunen i form af en foreløbig a conto afregning i skatteåret på baggrund af kommunens budgetterede indtægter. Forskellen mellem foreløbigt afregnede indtægter og endeligt opgjorte indtægter efterreguleres i 2027, tre år efter budgetåret.

Ordningen medfører, at der fra skatteåret 2024 som udgangspunkt ikke foretages ændringer i kommunernes indtægter for grundskyld og dækningsafgift, når de endelige indtægter for skatteåret er opgjort. Samlet set vurderes det at medføre en højere grad af budgetsikkerhed for kommunen.

Udgiftssiden

På udgiftssiden indikerer regnskabsresultatet for 2023, at budgettet for 2024-2027 hviler på et fornuftigt grundlag. Der tages udgangspunkt i det nuværende driftsbudgets overslagsår, når budgetlægningen for 2025-2028 går i gang.

For at fastholde en langsigtet balance i budgettet er der indregnet en årlig reduktion af serviceudgifterne på ca. 0,66 % svarende til ca. 12 mio. kr. pr. år – ligesom der løbende er behov for at tilpasse udgifterne som følge af de demografiske ændringer i Tønder Kommune.

På de store serviceområder som dagpasning, skole- og ældreområdet er der politisk godkendt modeller som flytter midler fra områder med faldende behov til områder med stigende behov. Demografireguleringerne genberegnes årligt på baggrund af indbyggertallet pr. 1 januar og den seneste befolkningsprognose og indgår som en teknisk justering i basisbudgettet.

For blot at kunne fortsætte det nuværende serviceniveau på disse serviceområder er der således **behov for at omprioritere og effektivisere.**

Budgetproceduren for drift

Med udgangspunkt i behovet for at skabe balance og prioriteringsrum, foreslås rammerne for budgetlægningen at være følgende:

- **Demografiske** reguleringer udmøntes af fagudvalgene
- I det vedtagne budget 2025-2028 er der på serviceudgifterne indarbejdet en **reduktionspulje på ca. 51 mio. kr.**, svarende til 12,7 mio. kr. årligt.
Direktionen har i januar måned bedt fagchefgruppen om at finde forslag til reduktioner på 51 mio. kr. over en 4-årig periode med udgangspunkt i temaet "Regelforenkling og afbureaukratisering"
 - Reduktionsforslagene kan være tværgående inden for de enkelte politikområder eller på tværs af politikområder inden for samme udvalg.
 - Reduktionsforslagene kan være tværgående mellem udvalg og politikområder.De konkrete forslag kvalificeres senest i april. Derefter bestemmes det yderligere behov for et supplerende prioriteringskatalog.
På fagudvalgsmøderne i maj foretages de indledende drøftelser til prioriteringskatalog, herunder eventuelle emner til reduktionsforslag. Udvalget kan beslutte, om udvalgets andel af rammeudmelding, skal udvides med yderligere reduktionsforslag.
Prioriteringskatalog og forslag fra fagcheferne drøftes og prioriteres i fagudvalg på juni-mødet og præsenteres på minibudgetseminaret ultimo juni. (Den endelige prioritering foretages først på budgetseminaret i september måned)
- Eventuelle "lokale" fagudvalgsudfordringer håndteres inden for de enkelte udvalgs servicerammer

Der afsættes **ikke midler til udvidelser**, såfremt der er behov for udvidelser skal de søges finansieret inden for udvalgets eget område.

Budgetproceduren for anlæg

Anlægsrammen i budget 2025 – 2028 ser således ud:

Investeringsoversigt 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Basisanlæg	41,039	41,039	41,039	41,039
Struktur og kapacitetsudvikling	24,668	2,056	2,056	2,056
Strategisk udvikling	40,517	61,591	64,271	56,905
Anlæg i alt	106,224	104,686	107,366	100,000

Anlægsbudgettet tager udgangspunkt i budgetoverslagsårene 2025–2027 der prisenfremskrives med KL's fremskrivningsprocent for anlæg.

Strategisk udvikling indeholder en strukturpulje/ikke disponerede midler i 2027 på 44,2 mio. kr. og i 2028 på 47,6 mio. kr.

I 2028 er oplægget er der pt. afsat et anlægsniveau på 100 mio. kr.

Oplæg skal udarbejdes under hensyntagen til

- Økonomisk Politik 2023-2026, hvor sigtepunktet er et anlægsniveau på ca. 80 mio. kr.
- Forventninger til overførte anlægsmidler fra 2024
- Forventninger til Tønder Kommunes andel af anlægsramme i Økonomiaftale mellem KL/Regering

I forbindelse med budgetvedtagelsen 2024 blev rådighedsbeløb i investeringsoversigten opdelt på 3 anlægstyper:

1. **Basisanlæg** som dækker dels en række **vedligeholdelses opgaver** omkring IT struktur, energioptimering af bygninger, legepladser, haller, svømmehaller m.v. og dels en række **rammepuljer** som sikrer finansiering af projekter til eksempelvis cykelstier, trafikikkerhed, gaderenovering, planlægning, landsbyfornyelse, miljø og natur m.v.
2. **Struktur og kapacitetsudvikling** som er rådighedsbeløb til konkrete anlægsprojekter omkring udvikling af kapitalapparatet - forstået som projekter som af størrelse og karakter ikke kan afholdes inden for rammen til basisanlæg. Det kan også være investeringsbehov, afledt af analyser som skal udmøntes i ændringer af kapacitet. Dette vil typisk være et område hvor anlægsbudgettet varierer fra år til år afhængig af de konkrete projekter.
3. **Strategiske udviklingsprojekter** som er rådighedsbeløb til fyrtårnsprojekter, byfornyelse- og byudviklingsprojekter. Det kan også være projekter som understøtter fondsfinansierede projekter og anlæg som understøtter konkrete udviklingsstrategier. Også budgettet på dette område vil svinge fra år til år afhængig af de konkrete projekter. Mange af disse projekter vil typisk starte med afsættelse af beløb af "overslagsagtig" karakter som over tid konkretiseres både i forhold til indhold og nødvendige anlægsmidler.

Rådighedsbeløb afsat til basisanlæg gives som en fast årlig rammebevilling på udvalgsniveau, som prisen fremskrives med KL's fremskrivningsprocenter på anlæg.

Forslag til fordeling af rammebevilling for budgetåret sker i fagudvalgene senest i juni måned og beskrivelsen heraf indgår som grundlag for budgettet, således at en samlet Kommunalbestyrelse kan se hvad der konkret forventes gennemført i det kommende budgetår.

Eventuelle nye anlægforslag fra eksterne (interessegrupper og foreninger m.v.) kan indgå i fagudvalgenes drøftelser i juni måned, således at de ligger klar til minibudgetseminaret. Det samme gælder eventuelle nye politiske forslag fra fagudvalgene.

Direktionen er desuden ansvarlig for, at der udarbejdes ajourførte oplæg til investeringer i udviklingsprojekter og eventuelle særlige byggeprojekter, således at disse via Økonomiudvalget kan indgå i de politiske drøftelser fra minibudgetseminaret og frem.

Politiske ønsker

Såfremt politiske ønsker ikke har været en del af fagudvalgenes drøftelser før sommerferien og som undtagelsesvis ønskes fremsendt til prioritering på budgetseminaret i september skal de indsendes til forvaltningen senest **den 12. august 2024**.

Ændringsforslag

Processen for ændringsforslag fastholdes som tidligere år.

Politiske ændringsforslag indsendes efter Kommunalbestyrelsens 1. behandling af budgettet, hvor høringsvar tillige er indkommet. Fristen for at indsende ændringsforslag er torsdag den 28. september kl. 12.00

Såfremt der ønskes administrativ hjælp til beregning af forslagene skal dette ske i god tid inden ændringsforslag skal indsendes.

Ændringsforslagene behandles i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet.

Temamøder/budgetseminar

Der foreslås følgende proces for afvikling af budgetseminarmøder i 2024:

Minibudgetseminar

Regering og KL indgår typisk en økonomiaftale primo juni. Her fastlægges serviceramme og anlægsramme for det kommende år. Ultimo juni udmelder Ministeriet statsgaranti for skatteindtægter og generelle tilskud for det kommende år.

I forlængelse af dette afholdes et minibudgetseminar i forbindelse med det sidste orienterende Kommunalbestyrelsesmøde inden sommerferien.

Her forventes dagsordenen at være

- Konsekvenser af Økonomiaftale mellem KL og Regering
- Præsentation af forslag til udmøntning af ca. 12 mio. kr.
- Eventuelle input fra fagudvalg
- Evt. øvrige emner

Budgetseminar

Budgetseminaret afvikles den 3. og 4. september med overnatning. Forhandlinger forventes gennemført den 4. september.

På seminaret orienteres om den budgetmæssige status, herunder budgetbalance, udskrivningsgrundlag m.v. På seminaret foregår den tværgående prioritering omkring drift og anlæg mellem de politiske grupper. Her indgår ligeledes en drøftelse i forhold til eventuelt modtaget tilskud som vanskeligt stillet kommune (§16)

Resultatet fra seminaret danner typisk udgangspunkt for det budgetforslag som Økonomiudvalget fremsender til 1. behandling.

Høringer og dialog

Der er udarbejdet en drejebog for de høringsberettigede, som konkret beskriver MED organisationens rolle i budgettets faser. Tidligt i forløbet inddrages MED organisationen i tilrettelæggelsen af budgetprocessen og der orienteres om Økonomiudvalgets rammeudmelding. Inden budgetseminaret sker der høring i forhold til materiale og grundlag til seminaret.

Mellem 1. og 2. behandling sker der høring af MED organisation og høringsberettigede.

Dialogen om budgettet opdeles i to niveauer

- Før sommerferien vil der ske orientering og drøftelse omkring tidsplan og proces med MED organisationen.
- Høring af de høringsberettigede parter HMU, Ældreråd, Handicapråd, Folkeoplysningsudvalg, BUPL samt FagMED-systemet gennemføres inden budgetseminaret i perioden 21.8.2024 – 30.8.2024

- I perioden efter minibudgetseminaret fra 1.7.2024 – 28.8.2024 vil HMU og FagMED-udvalgene dog få mulighed for at indsætte eventuelle bemærkninger direkte på de enkelte forslag, så de indgår i materialet, som politikerne har til rådighed på budgetseminaret.
- Mellem 1. og 2. behandling gennemføres høring af de høringsberettigede parter.

Følgende proces anbefales for HMU:

- I marts orienteres om oplæg til budgetproces og rammeudmelding
- 20. juni afholdes fællesmøde mellem HMU og Økonomiudvalget med præsentation af regeringsaftale og program for minibudgetseminar
- 27. juni - 2 HMU medlemmer deltager i minibudgetseminaret
- 20. august – Fællesmøde med ØK – budgettets eventuelle konsekvenser for generelle arbejds- og personaleforhold
- 3.-4. september deltager 2 HMU medlemmer som observatører i budgetseminaret og har et indlæg som samler høringssvar fra MED systemet op.

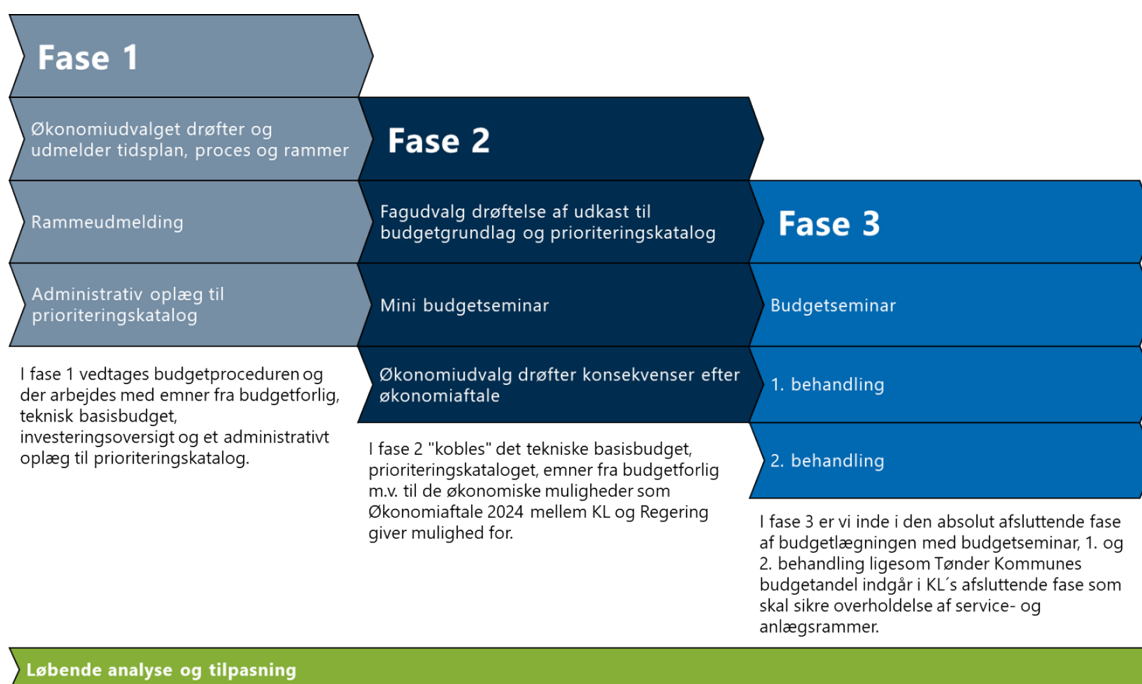
Borgerinformation

Informationen til borgerne om budgetarbejdet, budgetforlig og det endelige budget udarbejdes i samarbejde med kommunikation og formidles digitalt.

Budgetproceduren i faser

Grundlæggende er budgetlægningen opdelt i 3 tidsmæssige faser

- Fase 1 fra december 2023-ultimo maj 2024
- Fase 2 fra juni – ultimo august
- Fase 3 fra september til ultimo oktober



Fase 1 – indledende fase

I fase 1 vedtages budgetproceduren, teknisk basisbudget, investeringsoversigt og et administrativt oplæg til prioriteringskatalog.

Væsentlige aktiviteter:

- Økonomiudvalget tager stilling til hvilke konkrete redskaber som skal anvendes til sikring af balance og nødvendigt prioriteringsrum
- Økonomiudvalget drøfter og beslutter behovet for midler til ny drift og/eller omprioritering
- Vedtagelse af budgetprocedure og rammer, herunder størrelse og fordeling af prioriteringskatalog
- Teknisk basisbudget
- **Demografiregulering** på baggrund af befolkningsprognosen pr. 1/1
- Overordnede konsekvenser af demografiprognose indarbejdes (indtægtssiden)
- Kvalificering af anlægsprojekter
- Basisbudgettet på service indeholder en årlig reduktion på 12,7 mio. kr., svarende til ca. **51 mio. kr.** i alt i budgetperioden 2025 – 2028 (i 2025-prisniveau). Direktionen anbefaler, at udmøntningen dels sker gennem forslag til regelforenklinger og afbureaukratisering således at det nuværende serviceniveau kan opretholdes og dels med forslag til et prioriteringskatalog.

Fase 2 – mellefasen

Denne fase "kobler" det tekniske basisbudget, prioriteringskataloget, emner fra budgetforlig m.v. til de økonomiske muligheder som Økonomiaftale 2024 mellem KL og Regering giver mulighed for.

Væsentlige aktiviteter:

- Fagudvalgsmøder – drøftelse af udkast til prioriteringskatalog og budgetgrundlag i øvrigt
- Minibudgetseminar
 - Konsekvenser af Økonomiaftale mellem KL og Regering fremlægges
 - Eventuelle input fra fagudvalg
- Økonomiudvalg drøfter og udmelder endelige rammer for budgetlægning primo august
- Udmeldte rammer m.v. kan drøftes i fagudvalg i august
- Ansøgninger om tilskud og lån fremsendes til ministeriet

Fase 3 – afslutning og vedtagelse

I fase 3 er vi inde i den absolut afsluttende fase af budgetlægningen med budgetseminar, 1. og 2. behandling ligesom Tønder Kommunes budgetandel indgår i KL's afsluttende fase som skal sikre overholdelse af service- og anlægsrammer.

Væsentlige aktiviteter:

- Budgetseminar, herunder anvendelse af evt. tilskud som vanskeligt stillet
- Forhandlinger og budgetaftale
- 1. behandling
- Eventuelle ændringsforslag
- 2. behandling af budgetforslag og takster

Opgavefordeling

Opgavefordelingen mellem Kommunalbestyrelse, Økonomiudvalg, Fagudvalg og Direktion er illustreret nedenfor.



2. Økonomiopfølgning 2024

Budgetopfølgninger

Der gennemføres 2 budgetopfølgninger, som udarbejdes pr. 30/4 og 31/8. Tidsmæssigt placeres de således, at eventuelt korrigerende handlinger kan nå at få en effekt.

Den *første* budgetopfølgning pr. 30.4 udarbejdes på baggrund af regnskabsresultatet for 2023 samt forbrugt i de første 4 måneder. Opfølgning og tilpasning skal sikre overholdelse af budget 2024 og sikre nødvendige tiltag i relation til den aktuelle budgetlægning.

Den *anden* bevillingskontrol skal sikre budgetoverholdelse samt gennemførelse af eventuelle korrigerende tiltag.

Fagudvalgene har kompetencen til at ændre bevillinger inden for et politikområde. Fagudvalgene har ansvaret for selv at finde finansiering til eventuelle udfordringer inden for udvalgets samlede budgetramme.

Kompetencen til at behandle omplaceringer mellem politikområder der netto ikke har kassefinansiering dvs. netto 0 bevillinger, besluttet i Økonomiudvalget, hvor sagen stopper.

Løbende økonomirapportering i øvrigt

Den nuværende proces for løbende økonomirapportering er digitaliseret i 2024, således at kommunalbestyrelsesmedlemmer m.fl. har adgang til digital ledelsesinformation via deres iPads. Ledelsesinformationen indeholder bl.a. økonomidata, befolkningsudvikling, sygefravær og aktivitetsdata på udvalgte fagområder.

Rapporteringen tilpasses løbende til nye fokusområder og behov.

3. Regnskab 2024

Regnskabsprocessen forudsætter uændret i forhold til tidligere år med en supplementsperiode frem til 15. januar 2025.

Regnskab udarbejdes i perioden januar – marts måned. Årsberetningen m.m. behandles i Kommunalbestyrelsen i marts måned.

Der udarbejdes en særskilt administrativ tidsplan for regnskabsafslutningen i efteråret 2024.